

споменато, тази година не може да бъде показателна поради неточности в регистрацията на демографските събития. След Войните, до средата на 20-те години на ХХ в., е отчетен стабилен висок естествен прираст и при гвеме религиозни групи, типичен за „компенсационния период“. Стойностите са по-високи при източноправославното, отколкото при мюсюлманското население, което се обяснява с по-високата раждаемост и по-ниската смъртност. След 1924 г. е отчетен по-висок естествен прираст при мюсюлманите, което е свързано с по-високата раждаемост, съпроводена и с по-висока смъртност в сравнение с източноправославните. Като цяло при мюсюлманите се наблюдава постепенно спадане на коефициентите на естествен прираст през разглеждания период, като в последните години на разглеждания период стойностите му са под 15 % (фиг. 6).

За разлика от мюсюлманското население, при източноправославните продължава очерталата се тенденция от предишния период на бавно намаляване на раждаемостта, смъртността и оттам и на естествения прираст. Този период съвпада с годините на икономическата криза (1929-1934 г.) и е характерен с това, че селското стопанство продължава да се пресища със свободна работна ръка поради механизацията на редица селскостопански дейности, която поради бавното развитие на промишлеността и увеличаващата се безработица не може да се реализира в този стопански отрасъл. Изброените фактори, както и тежките условия за отглеждане на деца и все по-силно проникващата урбанизация са причина за едни от най-резките спадове в нивото на раждаемостта при източноправославното население, което води до утвърждаване на новия тип репродуктивно поведение.

Както се вижда, тези фактори влияят по различен начин върху изменението на демографските показатели при отделните етнически общности. За разлика от източноправославните, при мюсюлманите раждаемостта си остава стабилна на едно сравнително високо равнище подобно на предишния период, като не се очертават тенденции на намаляване на тези стойности. Същите тенденции се очертават и при развитието на смъртността, като естественият прираст запазва стойности от около 15-17 %.

Механично движение при ромите

Толерантната политика, която води временното руско управление и впоследствие българските правителства, е насочена към опазване на реда и безопасността на всички жители без разлика от етническата принадлежност и вероизповеданието. Създадената след Освобождението на България Търновска конституция (приета на 16.04.1879 г.) дава гражданска, културни и политически права на всички свои поданици, свободна вероизповеданието, заемането на длъжности на държавна, обществена и военна служба при равни условия, неприкоснovenост на правата за собственост, безплатно начално образование за всички, свобода на словото